

GORENJEJEC

Političen in gospodarski list.

Stane za Kranj z dostavljanjem na dom 4 K, po pošti za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za druge države stane 5-60 K. Posamezna številka po 10 vin. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Uredništvo in upravnništvo je na pristavi gosp. K. Floriana v »Zvezdi«.

Izhaja vsako soboto
zvečer

Inserati se računajo za celo stran 50 K, za pol strani 30 K, za četrti strani 20 K. Inserati se plačujejo naprej. Za manjša oznanila se plačuje za petlet-vrsto 10 vin., če se tiska enkrat, za večkrat znaten popust. — Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Starši, vpišite svoje otroke v slovenske šole!

Čas počitnic bo skoro pri kraju in odprla se bodo vrata ljudskega brama — šole, t. j. kraja, ki je za človeka najbolj važen, potreben in nadvse vzvišen. Brez šole se človek približa neumni živali. Kar je voda ribi, to je otroku šola.

Slovenci smo revni s šolami. Deset- in desetletja se že borimo zanje, toda povsod od visoke c. kr. vlade gor pa dol do najzakotnejše nemške ali iredentovske spelunka imajo za naše vsikdar pravične zahteve po slovenskih šolah gluha ušesa. V dvajsetem stoletju se gode v takomenovani kulturni mogočni Avstriji gorostasnosti, ki kriče do neba in po — maščevanju. Vse naše zaklete, bodisi nemške, bodisi laške sovražnike pa vodi edinole poželenje, potujčiti nam našo dečo, katere naj bi pozneje izrabljali v svoje samopašne, hudodelske namene. Na Koroškem nam zagrizene poturice ne privoščijo niti ljudskih šol s slovenskim učnim jezikom, v Trstu pa se je c. kr. vlada ustrašila pred Slovenci in jim vrgla drobno kost s tem, da je sprejela na državno šolo na Lipkem trgu nekaj učnih moči. Glas: »Mi ne prosimo, temveč zahtevamo slovenske šole, šole in šole!« bo moral odlej doneti vsepovsod, dokler nam jih ne dajo tisti, ki so po božji in človeški postavi v to poklicani.

Pa zakaj zahtevamo šole s slovenskim učnim jezikom, bo vprašal marsikateri čitatelj. Zategadelj, ker se edinole na šolah, kjer se otrok poučuje v maternem jeziku, uspešno razvija njegov razum, da more slediti nadaljnemu znanju. Šola ne uči samo znanosti, ona ima mnogo večjo nalogo, blaziti otroku srce. Če pa otrok ne ume jezika, v ka-

terem govori z njim učitelj, tedaj šola ne more blagodejno vplivati nanj. V vsaki drugi šoli z drugačnim učnim jezikom se slovenski otrok pokvarja na duhu in na srcu tako, da ne more naprej, ostane idiot, torej nekoristen za človeško družbo. Kaj mar to nemškemu Šulferajnu, ki ustanavlja po slovenskih krajih take učilnice-mučilnice! Da le doseže svoj cilj! Šulferajn pa bi moral takoj zapreti svoje šole v naših krajih, ako bi jim slovenski starši odtegnili svoje slovenske otroke. Najboljši dokaz za to nam je nemška šola v Hrastniku na Štajerskem. Slovenski listi — in to dosedaj ni bilo preključeno, zato noramo verjeti — so pisali, da je neki, na nemški šoli v Hrastniku nastavljeni učitelj zapustil šolo, obenem pa pisal nemškemu Šulferajnu, »da je sramota, siliti otroka v zavod, kjer ne razume učitelj otroka, otrok pa učitelja ne, sploh pa ni v Hrastniku nobenega pravega Nemca, razen mene.« Nemški Šulferajn se je, kakor se bere v njegovem glasniku, vrgel zlasti na Kranjsko. Za našo dečelo je žrtvoval celih 811.578 K 43 vin. Samo za gradbo šol je izdal 441.547 K. To so velikanke številke, ki dajo misliti. Svoje šole, oziroma vrste ima med drugim na Jesenicah, v Siski, v Domžalah in Trzinu. Vse to, kar smo pisali zgoraj, velja za te kraje.

Zatorej, slovenske matere in slovenski očetje, pozor! Če imate čisto vest in še trohico slovenskega srca, zapišite svojega sina ali hčerko le v slovenske šole!

Gorenjci! Zahtevajte „Gorenjca“ po vseh gostilnah in kavarnah!

Poučni listek.

Nekoliko o naši ustavi.

Dalje.

Volitev.

Če se mora davek katerega volilca razdeliti na dva dela, se tak volilec dene v tisti volilni razred, kamor pade več njegovega davka.

Častni meščani (tržani in občani), kakor tudi tisti občani, ki smo jih že našli pod št. 2, spadajo v prvi volilni razred.

Ke bi v prvem volilnem razredu ne bilo vsaj dvakrat toliko volilcev, kolikor se ima voliti odbornikov in namestnikov, naj se ta volilni razred do tega števila dopolni iz tistih, ki so v zaznamku po davkih prvi za njimi.

Davek, kar ga po tej dopolnitvi plačujejo vsi, v prvi volilni razred postavljeni skupaj, naj se odbije od zneska vsega davka, in kar ostane, naj se razdeli na dve polovici. Tisti volilci, ki plačujejo prvo polovico tega ostanka, pridejo v drugi, vsi drugi pa v tretji volilni razred.

Ta izjema ne velja za drugi volilni razred, tako da po mnenju upravnega sodišča v drugem razredu sme voliti le en volilec, če plača po vrsti drugo tretjino vsega davka! Gotovo postavodajalec ni mislil, da se bo postava na tak način razlagala.

V vsakem razredu se voli enako število odbornikov in namestnikov.

Volilce vseh volilnih razredov mora po volilnih razredih ločeno župan vpisati v posebne volilne imenike, za podobne je pa treba sestaviti še posebne volilne imenike.

Ti imeniki morajo biti vsaj štiri tedne pred volitvijo razgrnjeni v občini vsakemu na vpogled, kar je razglasiti z nabitimi razglasi, v katerih se mora določiti tudi osem dnevi rok za vlaganje kakih pritožb.

Komisija, obstoječa iz župana kot predsednika in štirih od občinskega odbora voljenih odbornikov, razsoda o pravočasno vloženih pritožbah in imenik takoj popravi, če je spoznala pritožbo za upravičeno.

PODLISTEK.

„Gospod so hoteli...! Obsodite jo!“

Slika izpred porotnega sodišča.

Pri podružnici sv. Miklavža na Golopečju se je vršila in doigrala tragedija iz družbinskega življenja na kmetih, kakršne ne pozna zgodovina naše Gorenjske. Zena polije svojega moža s petrolejem, ga zažge in pusti v groznih mukah goreti in umreti. Prosim Vas, kdaj ste že slišali kaj takega? Ampak zgodilo se je vendar. Ali ker so »gospod« hoteli imeti tako, ali pa, ker sta bila junaka romana iz Golopečja sama kriva grozopisnega zaključka svojega lastnega romana. Zgodilo se je tako! Stopimo za kakih 18 let nazaj in obstanimo pri sv. Miklavžu na Golopečju.

Cerkovnik te podružnice, Janez Kopač, si išče neveste. Izbere ima med dvema. Eno bi bil od srca rad vzel. Vzel pa je drugo, ker so »gospod« hoteli tako. »Janez,« so dejali, »to le vzemi in dobro bo râte.« Da, res, danes je dobro za njega. Počiva v groba tihi jami in kar nič se ne zmeni, ali bodo njo, ki ga je pahnila v to jamo, obsodili grozodejstva umora svojega lastnega moža, ali ne. Da, res, danes je dobro za njega! Kaj pa je z njo? Ona, Reza Kopač, rojena Kavka iz Opatste, se ima zagovarjati pred porotnim sodiščem radi poizkušene in izvršene umora svojega moža. »Se ima

zagovarjati,« ampak ona se kar nič ne zagovarja, pa tudi kar nič ne izgovarja. Kakor zlomljeno, po viharju upičeno drevo, stoji strta in potrta pred porotnim sodnim dvorom. Med stekom in jokom, skesano in odkrito izpove: da, jaz sem izvršila dejanje, ampak umora svojega moža jaz nisem kriva, on sam ga je povzročil.

V tem smislu se zrcali priznanje in kesanje morike svojega moža. Poglejmo si nekoliko boljše posamezne slike iz porotne obravnave! Na vprašanje predsednika sodnega dvora, je li je obtoženka svojega moža vzela iz ljubezni ali le radi premoženja, obtoženka odgovori: »Gospod so hoteli imeti, da ga vzamem. On ni imel ničesar, jaz sem imela nekaj dote... In nato nadaljuje svojo javno generalno izpoved iz cele dobe nesrečnega zakonskega življenja: »Da, Gospod so hoteli imeti tako. Rajni je bil »mežnar« in ko se je hotel oženiti z drugo, so Gospod dejali: Janez, vzemi to le! Tako se tudi meni dejali in vzela sva se. Nekaj časa sva se še precej dobro razumela. Potem pa... (obtoženka ihti in joče) imela sem opraviti z nekim drugim možkim, nastal je prepri in pretep v hiši. Ločila bi se bila od njega, ali zopet so naju Gospod pogovorili, mož je obljubil pred njimi, da mi odpusti moj greh. Ampak v srcu mi ni odpustil. Pri vsaki priliki mi je to vrgel naprej, čeprav se nisem več zagrešila. Poleg mežnarije se je mož bavil tudi z žganjarijo. Postal je pijanec, zapil je vse, jaz sama sem

mogla skrbeti za otroke in hišo. Ko je prihajal pijan domov, metal mi je moj greh naprej, zmerjal me z vlačugo, s k... vpiro otrok, a očitano je sledil pretep. Začelo se je neznosno življenje zame. V brezupnosti sem se vdala včasih tudi jaz pijaci. Mati sem osim otrokom, dva sta umrla. Ker prepira in pretepa ni hotelo biti konca, sem se hotela ločiti. Pa zasmilili so se mi otroci, ki sem jih tako rada imela in vzgojila, kolikor dobro sem jih mogla. (To lepo njeno čednost potrjujejo tudi priče.) Ostala sem. Pred petimi leti pa me je nekoč pri belem dnevu vpiro otrok začel zmerjati ter pretepati. Vsa zbita sem bežala pred njim, a on je šel z gnojnimi vilami za mano. Čakaj, sem si mislila, jaz ti storim nekaj, da boš vedel, kaj se pravi trpeti. Ko sem videla, da je pijan obležal za hišo, sem ga malo polila s petrolejem po hlačah pa — zažgala. Čakala sem, da bo začelo goreti in da ogenj takoj zadušim, ko bo začelo moža preveč peči. Zakaj posebno kaj hudega mu nisem hotela storiti, a malo »spomina« za moje trpljenje pa sem mu privoščila. Takrat se ni vžgalo, zažgala pa sem. Mož se je bil prebudil.

Predsednik: »Kako to, da se je zbudil?«

Obtoženka: »Ne vem.«

Prečita se zapisnik, v katerem stoji, da so hlače že gorele, a da je ogenj mož sam zadušil.

Obtoženka trdi, da takrat hlače niso gorele. Ko jo predsednik opomni, da je že za njeno vest

POZOR! SLOVENSKO PODJETJE! POZOR!

Slavnemu občinstvu se uljudno priporoča
dne 11. februarja 1909 na novo otvorjena
velika manufakturna trgovina

Franc Souvan, sin - Ljubljana
v stari Souvanovi hiši na Mesnem trgu št. 22.

80 43-26

**Zobozdravniški
obotehniški :: atelje**
dr. Edvard Globočnik

v Kranju

1 52-51

je od 16. septembra 1908 slav. občinstvu
na razpolago

**vsaki dan in
tudi v nedeljo.**

JOS. WEIBL

J. Spreitzerjev naslednik

LJUBLJANA,

Slomškove ulice št. 4.

Stavbeno-umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo.

Žično omrežje na stroj, ograje na mirodvoru,
obmejno omrežje, večna vrata, balkoni, verande,
stolpne križe, štedilnike i. t. d.

Špecialiteta:

76 52-24

valjični zastori (Rollbalken).

Od c. kr. namestništva oblastveno
dovoljeni urad za revizijo in reklama-
cijo tovarnih listin vseh vrst in pisarna
za poizvedbo tarifov

**L. Jandl
Trst**

prevzame brezplačno revizijo vseh to-
vornih listin proti 30% deležu najdenih
diferenc.

Dopušljate nam torej takoj franko
vaše tovarne listine letošnjega leta in v
treh dneh dobite poročilo o rezultatu
revizije. 14 52-43

Sivalni stroji in kolesa

Tovarniška zaloga 10 52-32

Iv. Jax-a v Ljubljani

Dunajska cesta 17

priporoča svoje najbolj priznane

šiv. stroje in kolesa

Ceniki na zahtevanje zastoj.

Zobotehnik

Oton Seydl

je odpotoval

do 31. avgusta.

Slovencl, ne zabite družbe
SV. CIRILA IN METODA!

Zaloga vsakovrstnega
● **lesenega, železnega** ●
in pblazinjenega pohištva
Puc & Comp.
v Ljubljani, v Kolizeju, na Marije Terezije cesti št. 11

POSOJILNICA V RADOVLJICI

registrovana zadruga z omejenim poroštvom

s podružnico na Jesenicah

sprejema hranilne vloge od vsakega in jih obrestuje po

4 1/2 %

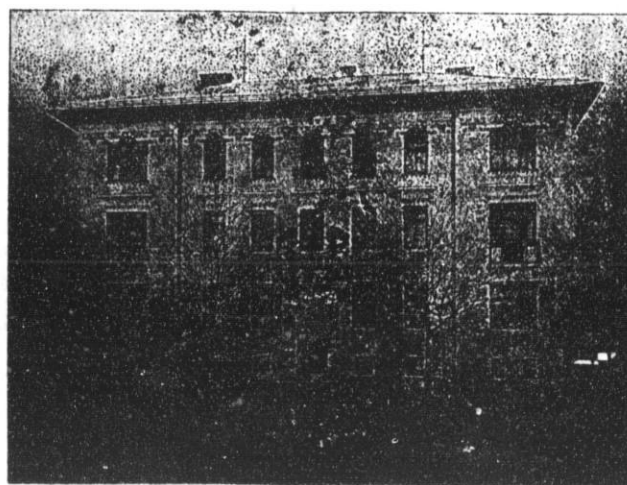
Rezervna zaklada
iznaša:

K 92.000

brez odbitka rentnega
davka. Hranilne knjižice
se sprejemajo kot gotov
denar, ne da bi se pre-
trgalo obrestovanje.

Posojila

se dajejo na vknjižbe brez
amortizacije po 5 1/4% ali
z 1% amortizacijo, na me-
nice pa po 6% :: Eskomp-
tirajo se tudi trgovske
menice.

Denarni promet
v letu 1908:

K 5.000.000

Posojilnica sprejme tudi
vsak drug načrt amorti-
zacijskega dolga.

Uradije se v centrali in
v podružnici

vsak dan
od 8. do 12. ure dop.
in od

2.—6. ure pop. izvemši
nedelje in praznik.

Poštno-branilnični račun
centrale št. 45.867.

Podružnice na Jesenicah
št. 75.299.

192-5

GORENJEJEC

Političen in gospodarski list.

Stane za Kranj z dostavljanjem na dom 4 K, po pošti za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za druge države stane 5-60 K. Posamezna številka po 10 vin. — Na naročbe brez istodobne vpošiljave naročnine se ne ozira. — Uredništvo in upravnništvo je na pristavi gosp. K. Floriana v »Zvezdi«.

Izhaja vsako soboto

zvečer

Insarati se računajo za celo stran 50 K, za pol strani 30 K, za četrt strani 20 K. Insarati se plačujejo naprej. Za manjša oznanila se plačuje za pet-vesto 10 vin., če se tiska enkrat, za večkrat znalen popust. — Upravištvu naj se blagovoljno pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Starši, vpišite svoje otroke v slovenske šole!

Čas počitnic bo skoro pri kraju in odprla se bodo vrata ljudskega hrama — šole, t. j. kraja, ki je za človeka najbolj važen, potreben in nadvse vzvišen. Brez šole se človek približa neumni živali. Kar je voda ribi, to je otroku šola.

Slovenci smo revni s šolami. Deset- in desetletja se že borimo zanje, toda povsod od visoke c. kr. vlade gor pa dol do najzakotnejše nemške ali iredentovske spelunke imajo za naše vsikdar pravične zahteve po slovenskih šolah gluha ušesa. V dvajsetem stoletju se gode v takoiimenovani kulturni megočni Avstriji gorostasnosti, ki kriče do neba in po — maščevanju. Vse naše zaklete, bodisi nemške, bodisi laške sovražnike pa vodi edinole poželenje, potujčiti nam našo deco, katero naj bi pozneje izrabljali v svoje samopašne, hudodelske namene. Na Koroškem nam zagrizene poturice ne privoščijo niti ljudskih šol s slovenskim učnim jezikom, v Trstu pa se je c. kr. vlada ustrašila pred Slovenci in jim vrgla drobno kost s tem, da je sprejela na državno šolo na Lipskem trgu nekaj učnih moči. Glas: »Mi ne prosimo, temveč zahtevamo slovenske šole, šole in šole!« bo moral odlej doneti vsepovsod, dokler nam jih ne dajo tisti, ki so po božji in človeški postavi v te poklicani.

Pa zakaj zahtevamo šole s slovenskim učnim jezikom, bo vprašal marsikateri čitatelj. Zategadelj, ker se edinole na šolah, kjer se otrok poučuje v maternem jeziku, uspešno razvija njegov razum, da more slediti nadaljnjemu znanju. Šola ne uči samo znanosti, ona ima mnogo večjo nalogo, blaziti otroku srca. Če pa otrok ne ume jezika, v ka-

terem govori z njim učitelj, tedaj šola ne more blagodejno vplivati nanj. V vsaki drugi šoli z drugačnim učnim jezikom se slovenski otrok pokvarja na duhu in na srcu tako, da ne more naprej, ostane idiot, torej nekoristen za človeško družbo. Kaj mar to nemškemu Šulferaju, ki ustanavlja po slovenskih krajih take učilnice-mučilnice! Da le doseže svoj cilj! Šulferaj pa bi moral takoj zapreti svoje šole v naših krajih, ako bi jim slovenski starši odtegnili svoje slovenske otroke. Najboljši dokaz za to nam je nemška šola v Hrastniku na Štajerskem. Slovenski listi — in to dosedaj ni bilo preklicano, zato noramo verjeti — so pisali, da je neki, na nemški šoli v Hrastniku nastavljeni učitelj zapustil šolo, obenem pa pisal nemškemu Šulferaju, »da je sramota, siliti otroka v zavod, kjer ne razume učitelj otroka, otrok pa učitelja ne, sploh pa ni v Hrastniku nobenega pravega Nemca, razen mene.« Nemški Šulferaj se je, kakor se bere v njegovem glasniku, vrgel zlasti na Kranjsko. Za našo deželo je žrtvoval celih 811.578 K 43 vin. Samo za gradbo šol je izdal 441.547 K. To so velikanke številke, ki dajo misliti. Svoje šole, oziroma vrce ima med drugim na Jesenicah, v Siski, v Domžalah in Trzinu. Vse to, kar smo pisali zgoraj, velja za te kraje.

Zatorej, slovenske matere in slovenski očetje, pozor! Če imate čisto vest in še trohico slovenskega srca, zapišite svojega sina ali hčerko le v slovenske šole!

Gorenjci! Zahtevajte „Gorenjca“ po vseh gostilnah in kavarinah!

Poučni listek.

Nekoliko o naši ustavi.

Dalje.

Volitev.

Če se mora davek kakega volilca razdeliti na dva dela, se tak volilec dene v tisti volilni razred, kamor pade več njegovega davka.

Častni meščani (tržani in občani), kakor tudi tisti občani, ki smo jih že našli pod št. 2, spadajo v prvi volilni razred.

Ko bi v prvem volilnem razredu ne bilo vsaj dvakrat toliko volilcev, kolikor se ima voliti odbornikov in namestnikov, naj se ta volilni razred do tega števila dopolni iz tistih, ki so v zaznamku po davkih prvi za njimi.

Davek, kar ga po tej dopolnitvi plačujejo vsi, v prvi volilni razred postavljeni skupaj, naj se odbije od zneska vsega davka, in kar ostane, naj se razdeli na dve polovici. Tisti volilci, ki plačujejo prvo polovico tega ostanka, pridejo v drugi, vsi drugi pa v tretji volilni razred.

Ta izjema ne velja za drugi volilni razred, tako da po mnenju upravnega sodišča v drugem razredu sme voliti le en volilec, če plača po vrsti drugo tretjino vsega davka! Gotovo postavodajalec ni mislil, da se bo postava na tak način razlagala.

V vsakem razredu se voli enako število odbornikov in namestnikov.

Volilce vseh volilnih razredov mora po volilnih razredih ločeno župan vpisati v posebne volilne imenike, za podobne je pa treba sestaviti še posebne volilne imenike.

Ti imeniki morajo biti vsaj štiri tedne pred volitvijo razgrnjeni v občini vsakemu na vpogled, kar je razglasiti z nabitimi razglasi, v katerih se mora določiti tudi osemdnevni rok za vlaganje kakih pritožb.

Komisija, obstoječa iz župana kot predsednika in štirih od občinskega odbora voljenih odbornikov, razsoja o pravočasno vloženih pritožbah in imenik takoj popravi, če je spoznala pritožbo za upravičeno.

PODLISTEK.

„Gospod so hoteli...! Obsodite jo!“

Slika izpred porotnega sodišča.

Pri podružnici sv. Miklavža na Golopečju se je vršila in doigrala tragedija iz družbinskega življenja na kmetih, kakršne ne pozna zgodovina naše Gorenjske. Zena polije svojega moža s petrolejem, ga zažge in pusti v groznih mukah goreti in umreti. Prosim Vas, kdaj ste že slišali kaj takega? Ampak zgodilo se je vendar. Ali ker so »gospod« hoteli imeti tako, ali pa, ker sta bila junaka romana iz Golopečja sama kriva grozopisnega zaključka svojega lastnega romana. Zgodilo se je tako! Stopimo za kakih 18 let nazaj in obstanimo pri sv. Miklavžu na Golopečju.

Cerkovnik te podružnice, Janez Kopač, si išče neveste. Izbero ima med dvema. Eno bi bil od srca rad vzel. Vzel pa je drugo, ker so »gospod« hoteli tako. »Janez,« so dejali, »to le vzemi in dobro bo ráte.« Da, res, danes je dobro za njega. Počiva v groba tibi jani in kar nič se ne zmineni, ali bodo njo, ki ga je pahnila v to jamo, obsodili grozodejstva umora svojega lastnega moža, ali ne. Da, res, danes je dobro za njega! Kaj pa je z njo? Ona, Reza Kopač, rojena Kavka iz Opaste, se ima zagovarjati pred porotnim sodiščem radi poizkušene in izvršene umora svojega moža. »Se ima

zagovarjati,« ampak ona se kar nič ne zagovarja, pa tudi kar nič ne izgovarja. Kakor zlomljeno, po viharju upiženo drevo, stoji strta in potrta pred porotnim sodnim dvorom. Med stekom in jokom, skesano in odkrito izpove: da, jaz sem izvršila dejanje, ampak umora svojega moža jaz nisem kriva, on sam ga je provzročil.

V tem smislu se zrcali priznanje in kesanje morike svojega moža. Poglejmo si nekoliko pobližje posamezne slike iz porotne obravnave! Na vprašanje predsednika sodnega dvora, je li je obtoženka svojega moža vzela iz ljubezni ali le radi premoženja, obtoženka odgovori: »Gospod so hoteli imeti, da ga vzamem. On mi imel ničesar, jaz sem imela nekaj dote... In nato nadaljuje svojo javno generalno izpoved iz cele dobe nesrečnega zakonskega življenja: »Da, Gospod so hoteli imeti tako. Rajni je bil »mežnar« in ko se je hotel oženiti z drugo, so Gospod dejali: Janez, vzemi to le! Tako se tudi meni dejali in vzela sva se. Nekaj časa sva se še precej dobro razumela. Potem pa... (obtoženka ihti in joče) imela sem opraviti z nekim drugim možkim, nastal je prepir in pretep v hiši. Lotila bi se bila od njega, ali zopet so naju Gospod pogovorili, mož je obljubil pred njimi, da mi odpusti moj greh. Ampak v srcu mi ni odpustil. Pri vsaki priliki mi je to vrgel naprej, čeprav se nisem več zagrešila. Poleg mežnarije se je mož bavil tudi z žganjarijo. Postal je pijanec, zapil je vse, jaz sama sem

mogla skrbeti za otroke in hišo. Ko je prihajal pijan domov, metal mi je moj greh naprej, zmerjal me z vlačugo, s k... vpičo otrok, a očitano je sledil pretep. Zdelo se je neznosno življenje zame. V brezupnem sem se vdala včasih tudi jaz pi-jaci. Mati sem osim otrokom, dva sta umrla. Ker prepira in pretepa ni hotelo biti konca, sem se hotela ločiti. Pa zasmilili so se mi otroci, ki sem jih tako rada imela in vzgojila, kolikor dobro sem jih mogla. (To lepo njeno čednost potrjujejo tudi priče.) Ostala sem. Pred petimi leti pa me je nekoč pri belem dnevu vpičo otrok začel zmerjati ter pretepati. Vsa zbita sem bežala pred njim, a on je šel z gnojnimi vilami za mano. Čakaj, sem si mislila, jaz ti sterim nekaj, da boš vedel, kaj se pravi trpeti. Ko sem videla, da je pijan oblezel za hišo, sem ga malo polila s petrolejem po hlačah pa — zažgala. Čakala sem, da bo začelo goreti in da ogenj takoj zadušim, ko bo začelo moža preveč peči. Zakaj posebno kaj hudega mu nisem hotela storiti, a malo »spomina« za moje trpljenje pa sem mu privoščila. Takrat se ni vžgalo, zažgala pa sem. Mož se je bil prebudil.

Predsednik: »Kako to, da se je zbudil?«

Obtoženka: »Ne vem.«

Prečita se zapisnik, v katerem stoji, da so hlače že gorele, a da je ogenj mož sam zadušil.

Obtoženka trdi, da takrat hlače niso gorele. Ko jo predsednik opomni, da je že za njeno vest

Volitev občinskega starestinstva.

Najstarejši odbornik novo voljenega občinskega odbora mora sklicati vse odbornike k volitvi občinskega starestinstva. Tisti odborniki, ki ob napovedanem času ali ne pridejo ali pa odidejo, preden je volitev končana, ne da bi se veljavno upravičili, zapadejo globi do 40 K, katero določi novi odbor brez ozira na število navzočih odbornikov. K volitvi sme priti načelnik okrajnega glavarstva sam ali pa poslati svojega namestnika, da pazi, da se volitev vrši postavno; zato se mora o času volitve obvestiti tudi okrajno glavarstvo.

Volitev vodi najstarejši odbornik novega odbora, ki si privzame dva odbornika.

Voliti v starestinstvo se smejo samo odborniki, vendar pa se ne smejo voliti tisti odborniki:

1. kateri nimajo svojega domovališča v občini, ako ne pridejo v občino prebivat vsaj en mesec po volitvi;

2. dvorni, državni in javno-zakladni uradniki in služabniki, dokler upravljajo katero teh služb;

3. duhovniki.

Tudi ne morejo skupaj v občinsko starestinstvo priti taki, ki so si v rodu ali v svaštvu v prvem ali v drugem kolenu.

Volitev je samo tedaj veljavna, če so navzoče vsaj tri četrtine vseh odbornikov in izvoljenec mora dobiti nad polovico vseh navzočih glasov. Voli se lahko ustno ali po listkih, kakor sklene odbor.

Najprvo se voli župan. Ako pri tej volitvi nihče ne dobi nad polovico glasov, se mora voliti še enkrat. Ko bi tudi še sedaj ne dobil nihče nad polovico glasov, treba je ožje volitve.

Pri ožji volitvi smejo volilci vsak svoj glas oddati samo kateremu izmed tistih dveh mož, katera sta pri drugem glasovanju imela pred drugimi največ glasov. Če jih je pa pri drugem glasovanju imelo po enako število glasov več nego dva odbornika, tedaj odločuje žreb, katera dva prideta v ožjo volitev. Glasovi, ki se oddajo za kakoga odbornika, ki ni prišel v ožjo volitev, so neveljavni.

Če pri ožji volitvi dobita oba odbornika po enako glasov, tedaj odločuje žreb. Dalje prih.

Gospodarski del.

Kako naj se ravna s konjem, ki je dobil koliko (grizenje, klanje)? Takemu konju naj se dobro nastelje, da se bo lahko valjal, ker si z valjanjem po tleh bolečine olajša; samo paziti moramo pri valjanju, da se ne valja z ene strani na drugo, ker se na ta način lahko čreva zavežejo (zmedejo) in žival pogine. Tudi na to se mora paziti, da se ne vrže konj preveč s silo na tla, ker mu vsled tega lahko počí želodec ali pa črevo. Zato naj se na takega konja večkrat zakriči, ali pa naj se ga vodi na uzdi okrog. Jezdariti ali pa v dir poditi, kakor je to pri nas v navadi, se ga sploh ne sme. Klaje se mu ne sme dati nikake, predloži se mu naj pa prestano vodo, da jo lahko pije v poljubni množini. Ako konj pije vodo, je upanje, da ozdravi. Dá naj se mu obenem zmes, obstoječo iz dveh tretjin črne kave in ene tretjine žganja, ali pa čaj iz kamelic ali iz navadne kumine, kateremu naj se doda nekoliko žganja. Ko se hoče konju zdravila viliti v grlo, privzdigne naj se mu glavo, sicer pa ne preveč visoko, ker potem ni v stanu požirati. Ako med vlivanjem zdravil v gobec konj zakašlja, naj se z vlivanjem nekaj časa počaka, ker drugače se mu zaleti in ker mu dospe tekočina v pljuca, dobi lahko vnetje pljuč. Život naj se mu

najbolje, če res prav odkrito vse prizna, obtoženka izpove, da je takrat čakala za grmom, kaj da bo. Prizna, da je obleka res že gorela in na vprašanje državnega pravdnika, če je ogenj mož sam pogasil, tudi prizna, da je to res. Nekaj časa potem je bil mir v hiši, pa ne dolgo. Kmalu se je zopet ponovilo mukapolno življenje zame. Še tem huje, ker mi je sedaj tudi otital še to. Nekoč me je tako pretepel, da sem mogla radi poškodb v bolnišnico. Na vprašanje predsednika, zakaj se je hotela tako maščevati nad možem, da ga je sklenila vžgati in zakaj ni raje šla k sodniku tožiti, pravi obtoženka: «Oh, otroci so mi branili in tako prosili, naj nikar ne grem, češ, potem bomo ostali brez matere.» Zasmilili so se ji otroci, opustila je tožbo na ločitev zakona, a vsaj «spominek» za njegovo surovo ravnanje mu je mogla dati.

Tako je teklo življenje med večnim preprirom in pretepom do usodepolnega dne letošnjega leta. Tedaj pa se je podivjanost moževa podvojila. Pretep in kreg se je začel že 16. junija. Ker je mož venomer le pil in zapravljjal, zame in otroke pa se prav nič ni brigal, posel nam je živež in bila sem v skrbeh, kaj bo. K sosedu sem morala prositi za krompir in posodo, če sem hotela, da kaj skuham. Da dobim kaj denarja, smo z otroci nabrali jagod, pa sem jih nesla naprodaj. Nazaj grede me je povabila sosedka na kozarec vina, in res sem ga malo pila. Pijana nisem bila. Proti večeru pridem domov, a tedaj je začel mož pijan

poškropi s trpetinovem oljem in na to odrgne prav dobro s slamo, da se konj spoti. Se najhitreje se konj spoti, ako se mu da obenem gorke obkladke, ali pa če se ga zavije v volnato odejo. Pogostoma se reši konja smrti, ako se mu zliiva v mastnik (ritnik) mlačno vodo ali še boljše od te je milnica, seveda se mora to izvršiti s pomočjo klistirne cevi ali kavčuka.

Zakupni razpis glede približne potrebe kruha in ovsa za c. kr. domobranstvo. C. kr. intendantca domobranskega poveljništva v Gradcu je poslala trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani zakupni razglas glede približne potrebe kruha in ovsa za c. kr. domobranstvo za dobo 1910. Zakupni razglas, posebna določila in ponudbeni vzorci so v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled. Zakupne obravnave se bodo vršile na različnih postajah ob določenih dnevih. Prva se bo vršila 2. oktobra, zadnja 26. novembra t. l.

Dobavni razpis. C. in kr. vojno ministrstvo je naznanilo trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da namerava po splošni konkurenci zagotoviti za tri leta različne oblačilne in opravne predmete, med katerimi so tudi: vrvi, količki za šotore, toporiša, leseni cveki, razni izdelki iz železa, rokavice iz volne, spodnje hlače iz volne, čebri i. dr. Ponudbe je poslati vložnemu zapisniku c. in kr. vojnega ministrstva na Dunaju najkasneje do 9. oktobra 1909 do 12. ure popoldne. Dobavni razglas, ponudbeni vzorec in seznam predmetov, ki jih je dobaviti, so v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled.

Pšenična žetev je bila po poročilu nekega angleškega strokovnega časopisa vobče letos boljše kakor lani. Posebno dobro je rodila pšenica na Srbskem, Bolgarskem, Rumunskem, Ruskem, Angleškem, Holandskem, Francoskem, severni Afriki, Mali Aziji, Indiji, Kanadi, Združenih državah severnoameriških in južnoameriški republiki Uruguay. V Avstro-Ogrski je bila pšenična žetev veliko slabša kot lani, približno taka kot leta 1907. — V južni Ameriki mislijo onim, ki bodo gojili pšenico, podeljevati zato premije.

Tedenski sejem v Kranju dne 30. avgusta 1909. Prignalo se je — kostrun, 142 glav domače goveje živine, 25 glav bosanske goveje živine, 102 glav goveje živine hrvaške, 5 domačih telet, — hrvaških telet, 23 domačih prašičev, — hrvaških prašičev, — domačih ovac, — hrvaških ovac, — koz, — buš in — bosanskih volov. — Pitani voli 100 kg 64—68 K, na polovico 100 kg 58—60 K, za pitanje 100 kg 52—54 K, kumerni 100 kg 36—40 K. Pšenica K 13—, proso K 7—75, rž K 9—, oves K 8—, ajda K 9—, repno seme K —, fižol ribničan K —, mandalon K —, koks —, krompir K — za 50 kg, seme dom. detelje

Mostna hranilnica v Kranju. V mesecu avgustu 1909 je 260 strank vložilo 87.004 K 03 vin. 312 strank je dvignilo 85.096 K 46 vin. 7 strankam se je izplačalo posojil 32.300 K — vin. Stanje hranilnih vlog brez kapitalizovanih vlož. obr. 4.530.311 K — vin. Stanje hipotečnih posojil 2.915.431 K 57 vin. Denarni promet 337.224-83

Mostna hranilnica v Radovljici. V mesecu avgustu 1909 je 302 strank vložilo 87.201 K 70 vin. 265 strank vzdignilo 48.413 K 26 vin. 34 strankam se je izplačalo posojil 55.380 K. Denarni promet 543.009 K 18 vin.

Mostna hranilnica v Kamniku. V mesecu avgustu 1909 je 177 strank vložilo 42.573 K

rohnati nad menoj. Zmerjal me je z vlačugo, in ko sem mu to zavrnila, tedaj je planil po meni in me neusmiljeno premikastil. (Res tudi navzoči sodni zdravnik potrdi, da je imela 12 poškodb na telesu in da so vse skupaj težka telesna poškodba.) Konec prih.

Grad in toplice Medija.

Črtica iz poštinskega dnevnika.

Dalje.

Razen tega poroča, da je pri Mediji mnogo kamanolomov, ki imajo precej trdo kamenje; v njem najdeš mnoge morske školjke vseh vrst.

Grad Medijo (on piše dosledno Mudijska, Mudijska okolica i. t. d.; kolikor je meni znane, izgovarjajo ljudje Medija in so najbrže tako govorili tudi ob njegovem času) popisuje takole:

«Grad Gallneck, ki se imenuje kranjski Medija, leži na Gorenjskem, pet milj daleč od Ljubljane, v dolini, vendar na vzvišenem prostoru, med visokim hribovjem; pogreša sicer obsežnega razgleda, ne pa veselega pogleda, ker se na vseh straneh dviga gozdarje, polno zelenega drevja, in okrepuje oči.

Skozi omenjeno dolino teče potok, ki se imenuje Gallneck, kakor grad, in kranjski tudi Medija, in ima mnogo postrvi. Poleg potoka leže lepa ravna polja, pri gradu pa lep vrt, ki donša mnogo sadja.

Čuditi se je, da na medijskih njivah vrabci ne delajo škode prosu in da je na drugi strani potoka

87 vin. 136 strank vzdignilo 23.437 K 52 vin. 5 strankam se je izplačalo hipotečnih posojil 11.400 K. Stanje hranilnih vlog 1.851.568 K 81 v. Stanje hipotečnih posojil 1.280.290 K 26 vin. Denarni promet 139.447 K 96 vin.

Dopisi.

Novice iz Škofje Loke.

Volilni imeniki za naše občinske volitve, dasi so bili najskrbneje in po zakonitih določbah sestavljeni, ne dajo miru našim nikdar zadovoljnim klerikalcem. Kajpada žele ti malkontentje spraviti pod svojo kuto vse loške volilce. Toda upamo, da tega ne bodo še tako kmalu učinili. Slutijo seveda, da je v našem mestu še nekaj mož, ki so toliko značajni, da se ne marajo obešati na črne suknje. Zato se je lotila klerikalcev neka nemirnost. Kot kure brskajo po vseh kotih in iščejo, ako ne tiči še kje kak loški klerikalec.

Naenkrat so iztuhali, da imajo klerikalci v drugem razredu še vse premalo svojih volilcev, čeravno so za trdno prepričani, daje ta razred ravnotako njihov, kakor je baže domalega celo loško mesto zapisano v črne bukve brezdomovinskega klerikalizma.

Od drugod seveda ne morejo dovažati svojih podreptnikov, kakor so jih na lanskoletni čukovski slavnosti. Svoje glasove pa izkušajo pomnožiti v drugem razredu z volilci, ki so po svoji davčni moči prišli v imenik tretjega razreda. Njihovi usmiljenja vredni politični matorji se zvijajo kot kače na vse mogoče načine. Prekucujejo paragrafe občinskega volilnega reda, da se Bogu smisli in jih postavljajo zdaj na glavo, zdaj zopet na noge, kakor jim pač najbolj kaže, samo da bi dosegli svoje namene in vjeli vsaj še kakoga somisljenika. Ker je nedoslednost pri klerikalcih najmarkantnejša lastnost, tako so tudi pri dosedanjih volilnih pripravah dokazali, da so nedosledni in da se lovijo za vsako slamico, samo da ne utonejo.

Rekla macijski odsek seveda ni mogel in tudi ni smel teptati postave, kakor so zahtevali klerikalci. Zato tudi ni ugodil njihovi abotni zahtevi, da bi zakonito vpisane volilce v drugem razredu izbrisal in na njih mesto vpisal klerikalne volilce iz tretjega razreda. Toda klerikalci niso pristopni pametnim argumentom. Skovali so proti soglasnemu sklepu tega odseka neko zelo prismojemo pritožbo in v njej navedli take argumentacije, ki šapajo na vseh koncih in krajih.

C. kr. okrajno glavarstvo v Kranju bo imelo priložnost zabavati se pri čitanju te, v jezuitskem slogu sestavljene pritožbe. Da je usoda te vseskozi pomankljivo utemeljene klerikalne pritožbe že vnaprej zapечатena, o tem je škoda izgubljati besedi. Povsem mirno torej pričakujemo, kaj bo razsodila. Na to pritožbo politična oblast.

Volitve naši klerikalci nalašč zavlačujejo. Vedo sicer, da ne morejo z glavo skozi zid, vendar vlagajo svoje slabo podprte, pritožbe samo za to, da si pridobijo časa in s časom po možnosti vse občinske volilce. Njihovi agitatorji so že zdaj na delu. Pridno obiskujejo tudi naprednjake in se jim dobrikajo. Svojim krotkim volilcem pa klerikalci trosijo pesek v oči in jim obljubujejo vse mogoče in nemogoče reči. Njihovi «kandidatje» se že zdaj okoli bahajo, kaj bodo vse «predlagali» v občinskem odboru, ko bodo izvoljeni. No, naše klerikalce mora poprej še pamet

poleti množica teh tičev; tostran vode ni nobenega vrabca videti, dokler stoji proso. Kakor hitro pa je požeto in spravljeno, takoj prilete vrabci semkaj čez potok. Tako je v resnici in se godi od pradednih časov, da se marsikdo čudi. Pripovedujejo, da je neka stara ženska, ki je bila brez dvoma čarovnica, pregnala vrabce z medijskega polja. Kar tudi ni neverjetno; več takega se je zgodilo, tudi pri poganih, s čarodejstvom, da so pregnali vsakovrstno golazem iz te ali one pokrajine; to bi se lahko pogosto, ako bi bilo treba, dokazalo z zgledi. Preje so imenovali ta kraj Galleneck; pozneje pa so to besedo z izpustitvijo ene črke, namreč e, za en zlog prikrajsali in Gallneck izgovarjali. Za izvir te besede se ne more vedeti; vendar se domneva, da je grad pred časi sezidal neki gospod Gall. Toliko je gotovo, da je bil preje grad last gospodov Gallov.

Kranjsko ime Mudijska pa so mu morda dali zaradi težavne in dolgočasne poti, po kateri prideš do njega. Kdor hoče semkaj priti, in najsibo od katerekoli strani, mora se le med gorovjem, ampak pogosto tudi čez vodo jezdit ali iti. Kranjska beseda mudijska pa pomeni toliko kakor počasnost ali zamuda. Ker pa pogosto, kadar hudo dežuje in voda dere z visokega gorovja ter se s silo naprej vali, ni mogoče čez vodo niti jahati, niti iti, po vsej pravici grad lahko imenujemo zamuda.

Dalje prih.

srečali, potem naj pridejo s svojimi »predlogi« na dan. Tako dolgo pa naj se vsaj pred svetom ne smešijo.

S čukarijo nimajo pri nas posebno srečo. Kar nič ne morejo napredovati. Naši Čuki se niso imeli korajže, da bi nastopili s svojo telovadbo. Kako pa tudi neki morejo, ko se jim vse krha. Fantje so sicer včasih radi veselili, tudi zaplčšejo jo katerikrat, kar pa njihovim voditeljem ne ugaša, ter so jim jeli to veselje kratiti. Nekateri fantje so že izstopili od Čukov, drugi pa jim bodo sledili, ko jim klerikalni mojstri ne bodo mogli več zapovedovati.

In pri Sokolih? Teh je vedno več. V zadnjem času se zlasti naši Sokoli pridno urijo, da bodo mogli zopet enkrat javno pokazati, kaj znajo.

Dne 8. septembra, to je že prihodnjo sredo, na Mali Šmaren popoldne naj pride v Škofjo Loko vsakdo, ki hoče videti telovadbo naših vrlih bratov Sokolov in sester Sokolic. Več o tej sokolski prireditvi je citati na lepakih.

Tudi ameriški Sokoli v Clevelandu Ohio so se naših Sokolov že opetovano spomnili. Sedaj so jim poslali lepo sliko, predstavljajočo njihove proste vaje. Vrlim našim bratom onostran Atlantskega oceana ključemo: »Na zdar!« in: »Na svidenje!« ob 50 letnici ljubljanskega »Sokola!«

Novice iz selške doline.

Klerikalce jezi, ker so se prenašli in nahali po občinskih volitvah v Selcih meso jemati od g. Košmelja in ga morajo sedaj dobivati iz Loke in Kroke. Zato vedno vpijejo: Popč, Popč! Seveda, pri mesu so ti možje jako občutljivi, posebno prečistiti gospodje.

V »Domoljubu« se zaganjajo klerikalci tudi v nevtralne ljudi in celo v lastne pristase, če so nekoliko bolj mirni in ne marajo tako neumno divjati kakor kolovodje. Tako so zadnjič vstipnili g. J. D., ki jih je svoj čas podpiral, a jih je sedaj bridko spoznal. Z njimi ne mara več, a z nami si ne upa, ker se boji njih maščevalnosti. A mi se vas nič ne bojimo, gospodje klerikalci! Kolikor huje boste vi brcali, toliko huje bomo mi udarjali nazaj. Vi že ne veste drugega, kot kar si izmislite in pa od Popčovega mesa, mi smo pa glavno zalogo šele danes načeli.

»Domoljubovemu« dopisniku se vidi, da je šele pred kratkim prifrčal iz Vipave. On namreč ne ve, da Železniki se nikoli niso bili tako napredni kot sedaj. Revež pa vpije: Mi gremo naprej, mi strelci! Ne naprej, dopisunče, ampak nazaj greste! Saj ste le z odpadom bralnega društva izgubili skoro en cel rod.

O liberalnih selških sirovinah piše zadnji »Domoljub«. Pa to niso bili liberalci, ki so sneli vrata pri farovškem vrtu, ampak taki, ki so se morali tega pač pri klerikalcih naučiti. Bili so namreč taki, ki so se vzgajali pri klerikalnih tumburših in pri »čuku«. Seveda, kar se zgodi nepravilnega, vse store ti preklicani liberalci. In če bo prišel prihodnjič Leben iz Ševelj razgrajati nad Rožnika v farovž, pa bo »Domoljub« zopet pisal o liberalnih sirovinah.

»Domoljubov« dopisnik tudi hinavsko vprašuje, kdaj bodo prišli Železniki k »Sokolovemu« starosti ponoči po meso. Naznanjamo, da so ljudje enega že videli v nedeljo, 22. avgusta popolnoma pod oknom starostovega stanovanja. Če je imel voziček, se ni videlo vsled prehude teme. Pa ni bil Železnikar-domačin, ampak g. župnik Martič. Zdi se, da je ta najbolj sneden na žensko meso, ker je prvi prišel. Drugega pa dosedaj še ni bilo nobenega. G. župnik se ima zahvaliti le mirc-ljubnosti g. J. D., da ni dobil par gorkih preko ušes. Zato naj v prihodnje ne zabavlja več čez sirovost »Sokolov«. Tudi mu svetujemo, naj zanaprej ne hodi več pod okna »Sokolov«, ker vselej se mu najbrže ne bo tako gladko išlo.

Novice iz Kranjske gore.

Bakljado so priredili Kranjskogorci dne 26. t. m. na čast g. župana dr. Tičarju, povodoma njegovega godu kot znak simpatij in hvalečnosti za njegovo požrtvovalno delo v procvit Kranjske gore. Številna množica se je pomikala z baklami in lampijončki od hotela »Razor« do občinskega urada; kjer mu je izborni pevski zbor zapel podoknico in mu je zbrana množica priredila prisrčne ovacije. G. župan se je zahvalil vsem za naklonjenost, naglašajoč, naj današnje slavlje ne velja njemu, ampak tistim idejam, za katerih uresničenje se trudi in bori on in bi se moral vsak, komur je mar vsestranski napredek in blagor kranjskogorske občine. — Župan dr. Tičar si je stekel s svojim požrtvovalnim delom nevenljive zasluge za Kranjsko goro. On je pokazal domačinom, kako dragocen biser slovenske zemlje imajo v svoji posesti, ker tega se poprej še niso zavedali. Ni sicer drage rude v kranjskogorskih gorah, ni polje prostrano, ne rodovitno, ni ugodnih tal za tovarne, toda en dragocen zaklad ima Kranjska gora, namreč tako divnost in krasoto v svojih gorah in tako ugodnost za letovišče in turistiko, kot nobeden drugi kraj ne samo na Kranjskem, ampak tudi drugod. In ta zaklad, ki je ležal tako dolgo mrtev, je hotel dr. Tičar v

prvi vrsti dvigniti. Trudapolno in skrajno požrtvovalno je delo radi skromnih denarnih sredstev, a obrodilo je že sad in Kranjska gora se je povzdignila, začela je cveteti kot letovišče in zaslovela daleč čez kranjske meje. Drug duh je začel vesti, duh napredka in dela ter narodne zavesti in ta zavest bo odbila nemške napade na Kranjsko goro, ki so se v zadnjem času pomnožili, ker oholi Nemci jo nam hočejo na vsak način iztrgati iz rok. Vemo, da jih kóže napredek občine v oči, in da se penijo od jeze, ker so splavali njih lakomni upi po vodi. In če bo šla Kranjska gora dalje po tej poti, kot jo je začrtal dr. Tičar, se zna v kratkem času lepo razcvetiti in gospodaril bo v njej samo domačin — Slovenec.

Nemškutar Košir v Kranjski gori, ki menda bogato zoblje judeževe groše iz »Südmärk-nih« jasi, je kupil neki svet v Pišnici, kjer je stala tabla »S. P. D.« z napisom »Na Spik«. Prvo je bilo, da je tabla izginila neznanu kam. — Tako pripoveduje slovenski planinec, ki je odšel zadnjo nedeljo ob pol 5. zjutraj iz Kranjske gore na Spik, je dospel uro pozneje v Pišnico do droga, na katerem je pred mesecem videl zgoraj omenjeno napisno tablo. Stal je visoki drog brez table. Ves prostor naokrog je ogledal, a table ni našel. Ko se je ozrl nazaj po poti proti Kranjski gori, je zagledal dva moža, ki sta obstala kakih 200 korakov pred njim. Misleč, da sta tudi turista, se ni brigal dalje za nju in je odšel sam na Spik. Vendar je pogledoval nazaj v dolino, če prideta tujca za njim. Videl ni nikogar več. Ko je prišel popoldne nazaj s Spika, se je začudil, ko se je prepričal, da je tabla zopet na drogu. Tabla je bila le provizorično pritrjena z dvema žebliema. Sedaj pa ugibajte!

Kmečka ofceta. Kranjskogarska podružnica »Slov. plan. društva« vabi na kmetško ofceta v nedeljo dne 12. kimavca popoldne v hotelu »Razor« v Kranjski gori. Spored: Ob 1. pop. se odpeljejo nevesta in svatje z balo iz Mojstrane in Dovj. Ob 3. pop. Sraganje v Gozdu. Ob 4. pop. Ženin pride po nevesto o gostilno »Slavec« v Kranjski gori. Ob 1/5. pop. sprevoz svatov v narodnih nošah. Ob 1/5. začetek svatbe v hotelu »Razor«. Nasvatbi: Petje kranjskogorskega moškega zbora. Saljiva prsta in srečolov. Vstopnina na svatbo za svate v narodni noši in člane plan. dr. prosta. Za druge 50 h. Za ples se plača 1 K za cel večer. Či ti dohodek je namenjen za Aljaže v dom in podružnico.

II. zlet gorenjskih sokolskih društev v Trzinu.

Konec.

Med sviranjem pesmi »Naprej zastava Slave« so odkorakali Sokoli proti telovadišču, povsod iznova nadvse prisrčno pozdravljeni. Navdušenja za sokolstvo naj se gredo nekateri našinci učiti v Trzin! Kmalu nato se je pričela telovadba pod vodstvom brata Evgena Sajovice iz Kranja. Ker je prostor za gledalce jako pripraven, bilo je teh vsega do tri tisoč. Izvajale so se najprej proste vaje, določene za drugoletni celjski zlet, ob sviranju narodnih pesmi. Izvajalo jih je 70 telovadcev točno in natančno, kar je zlasti vzeti na rovaš tekmovalne telovadbe, za katero so se telovadci skrbno pripravljali in torej dosegli pri obeh telovadbah lepe vspehe. Nato je nastopil naraščaj — 70 po številu — ki je izvajal istotako proste vaje. Videlo se je, da je naraščaj izvrstno izvežban in da bodo tekom časa to najboljši telovadci med gorenjskimi Sokoli.

Sledila je telovadba 36 deklic s praporci in sicer kranjskega in škofjeloškega Sokola. Telovadba je bila izvedena z lahkoto, dasi so bile nekatere deklice stare komaj po 8 do 10 let.

Nastopile so za njimi Sokolice s palicami. (Škofja Loka in Kranj.) To je bil eleganten nastop in graciozno izvajanje skozinsko. Posebno je bil opaziti mir telovadk po vsaki točki: stale so kot kipi. Obledo, kot so jo imele, bi priporočali slovenskemu ženstvu po mestih in trgih, ker je zdravju koristna in ker ni na njej nobene potratnosti, ki je mnogokrat prav nepotrebna.

Nato so nastopili diči in sicer polovica njih s šati in bati, druga pa s sulicami. Izvajali so borilne vaje, ki so zelo tetke in ki zahtevajo silno izvežbanost in pri katerih je treba nekoliko misliti, da se napravi zamahljaj. Izvedene so bile prav izborne.

Pri sledeti orodni telovadbi je nastopilo 42 telovadcev z enkratno menjavo crodja. Prvič je telovadila na konju na šir vrsta iz Loke, na bradlji iz Kranja in Loke, na drogu vrsti iz Jesenic in Radovljice-Bleda, na kozi pa vrsta iz Kranja. Vse vaje so bile izvajane krasno. Nato je nastopil Sokol Ljubljana I. na drogu in visoki bradlji. Da je bila ta telovadba uzorna, ni treba posebej poudarjati, saj so telovadci med najboljšimi slovenskimi telovadci.

Po lepo uspeših skupinah na bradljah in konjih je bila telovadba končana. Ljudstvo pa, ki je bilo kar presenečeno nad tolikimi uspehi in vsaki izvajani točki burno ploskalo, je bilo vse veselo in srečno, da je videlo toliko lepega in koristnega. Posebno je napravilo lep utis, da se je telovadba tako hitro vsila; ko so odhajali eni telovadci, prihajali so že drugi. Uvidelo je ljudstvo, da so

Sokoli možje dela in vztrajnosti, zato so se mu priljubili še bolj. In ko bi bilo to ljudstvo videlo, koliko časa so žrtvovali ti mladi ljudje, da so prišli do tolike izvežbanosti, da so se trudili in potili v telovadnici, ko so drugi sedeli pri pijaci in kritizirali »mše žalostne razmere«, da so delali, ko so drugi spali spanje lemuhov, potem bi šele spoznalo, kolika moč je v sokolstvu.

Po telovadbi se je vršila zraven na travniku veselica, ona neprisiljena priprosta zabava, kot na sokolskih prireditvah. V raznih paviljonih so stregle požrtvovalne tržiske Slovenke in imele vedno dosti opraviti, vesele pesmi so donesle od vseh strani, na odru je pa plesala poskočna mladina. Čas je le prehitro minul in ko je odbajal 1/4 na 10. vlak proti Kranju in Ljubljani, prišlo je vse, kar je v Trzinu slovenskega na postajo, da se poslovi od ljubih gostov. Ločili smo se, da se vidimo zopet kmalu!

Telovadba in sploh ves nastop Sokolov v Trzinu je napravil na ondolno ljudstvo najmočnejši učinek. Naš poročevalec je govoril s priprostimi kmetom, ki je dejal: Škoda, da sem jaz prestar za telovadbo. A imam dva sinova, ki ju takoj vpišem k Sokolu. Zdrave in krepke ter vesele otroke hočem imeti. Mož je iz tržiske okolice. Kako so tam sploh vneti ljudje za Sokola, priča, da so v neki družini, kjer so stirje sinovi, vsi stirje telovadci pri Sokolu in se kosajo, kateri izmed njih doseže večjo izvežbanost.

Sokolski dan v Trzinu nas je popolnoma zadovoljil in upamo, da doseže vspehe, ki jih pričakujemo. Bil je pred nami krepke rod, poln moči in navdušenja, rod, ki bo rodil in vzgojil si krepkejši rod, kateremu bo vcepil že v zorni mladosti iskreno ljubezen do rodne zemlje, rod, ki bo vzgojil svoj zaroč v sokolski telovadnici.

V sokolstvu je bodočnost slovenskega naroda!

Iz Železnikov. Pri nas imamo posebno vrsto nočnih čuvajev, ki pa niso taki kot njihovi imenski kolegi, da bi skrbeli za red in varstvo dotičnega kraja, ampak njim se gre le za to, da bi jim ne ušla kašna beseda, ki se izpregovori po gostilnah iz naprednjaških ust. Pa pojdimo naprj! Pravi čuvaji se ne skrivajo, hodijo brez strahu gorindol, se nič ne boje, če jih kdo prav vidi, da, še celo žele to. Oni drugi pa imajo radi prav nasprotno: ljubijo namreč le bolj temo, posebno pa samoto, češ, da bi jih vendar kdo ne zasačil pri tem lepem, za naš ga preljuboznjivega čevljarčka in par drugih, ki so baje z njim nekaj v sorodu, karakterističnem »poslušanjem pod oknom«. To je nekaj infernalno infanega, nekaj, kar poštenjak in oni, ki na dobro ime kaj da, ne sme in tudi ne more storiti, četudi bi mimogrede res kaj slišal govoriti o svojih zvestih pristasih, kar je pa jako dvomljivo. Če bi ti ljudje imeli mirno vest in bi bili količkaj odločni, ne pa podrepniki in bi kaj držali nase, bi stopili notri in očitno poslušali in tudi odgovorili, če bi bilo treba. Kako pa tako? Hvaležni so in morajo biti, da ne sedijo notri med drugimi in se z vsemi stirimi branijo, posebno pa eden. Kajne, Štrajnar, da ne greste notri, češ, ker nimate vere in ne molite rožnega venca. Res je tako! Čevljarček ima prav! Kje more tako pobožno človeče med takimi liberalci-sokoli skupaj sedeti in kdo si ga sploh upa siliti v to, njega, to zvezdo katoliške cerkve, njega, ki je mali prispevek za mesečne sv. maše imenoval nov davek in se začetkoma temu sploh na vse kriplje upiral. Naposled je zaradi lepšega ali pa morebiti zato, da bi mu ljubi Bog prejšnje velike, velike grehe odpustil, vendar dal kronico. Pa, predragi, to ne bo slo tako hitro! Pač pa se zna zgoditi h treje kaj drugega, če se ga zaloti še enkrat pri tem umazanem delu. Bog varuj, če bi čuki dobili kakega izmed nas sokolov pri tem delu; precej bi bilo jeklo v roki. Za sedaj vam naj veljajo sledeče besede:

»Zato vam v »eksempel« povem, brezvestnim vam starim ljudem: pod okence nikdar nikar!

Zgodovinski in sloystveni pregled sa prih. teden:

5. septembra. — 1566. † Soliman II. pred Sigetom. — 1585. * Francoski državnik Richelieu. — 1783. * Pesnik in pisatelj Wieland. — 1771. * Avstrijski nadvojvoda Karel, zmagalet v bitkah pri Ambergu in Würzburgu (1796), pri Ostrachu (25. marca 1799), pri Caldieru (1805.) in pri Aspernu (1809.). — 1791. * Sklada'elj Mayerbeer. — 1906. Ruska in Japonska skleneta mir.
6. septembra. — 1634. Bitka pri Nördlingu; avstrijski poveljnik Matija grof Gallas skoro popolnoma uniči švedsko vojno. — 1729. * Mozes Mendelssohn, ljudski filozof. — 1813. Bitka pri Dennewitzu.
7. septembra. — 1522. F. Magelhaens dovrši prvo potovanje okoli sveta po morju. — 1533. * Angleška kraljica Elizabeta. — 1566. † Nikolaj Zrinjski. — 1706. Prince Evgen Savojski potolče Francoze pri Turinu. — 1812. Bitka pri Moskv. — 1818. * Pesnik in skladatelj Miroslav Vilhar na Planini na Notranjskem. — 1848. V Avstriji odpravijo tlako. — 1872. † Janez Zalokar v Ljubljani.
8. septembra. — 70. Tit osvaji Jeruzalem in razdene slavni tempel. — 1146. Pod mejnim grofom Henrikom II. se povzdigne Vzhodna marka v vojvodino; privilegij, ki se je izdal o tem, nosi datum dne 17. septembra. — 1474. * Pesnik Lodovico Ariosto. — 1804. * Lirik Edvard Morike. — 1841. * Češki skladatelj Anton Dvorak. — 1855. Sevastopol vzet z naskokom. — 1890. † Slikar Jurij Šubic v Liptkem.
9. septembra. — 1737. * Luigi Galvani odkril po njem imenovani »galvanizem« (elektrika, vzbujena po stiku). — 1792. * Slikar Matej Langus v Kamni gorici. — 1823. * Lev Nikolajevič Tolstoj. — 1833. * Pisatelj France Erjavec v Ljubljani. — 1841. † Botanik Darandolle. — 1846. * Pisatelj Matej Tonejcek-Samošbal v Gorenjih Gorjah.

10. septembra. — 1688. † Andrej Liebenberg, dunajski župan med turškimi obleganji. — 1721. Mir v Nystadtu. — 1806. * Pisatelj Franc Kosar v Braslovcah (Slomškov biograf). — 1850. Škof dr. Anton Mahnič v Kobdilju na Krasi. — 1855. † Andrej baron Čehovin v Badnu. — 1875. † Pisatelj Lovro Pintar v Predvoru. — 1905. V Ljubljani odkrijejo Prešernov spomenik.

11. septembra. — 1683. Osvoboditeljna vojska mesta Dunaja se pokaže na višavi Kahlenberga. — 1694. Princ Evgen Savojski potolče Turke pri Zenti (največja bitka s Turki v stoletju). — 1709. Avstrijci premagajo Francoze pod poveljstvom princa Evgena Savojskega in Malborougha pri Malplaquetu. — 1728. * Vzgojilec I. B. Basedow. — 1768. † Astronom in geograf I. Delisle. — 1778. † Pesnik Filip Jakob Repež v Ložu. — 1828. * Pisatelj Matej Froelich v Soricah pri Vipavi.

Godovi prihodnjega tedna:

5. Nedeljka; 6. Hermogen, Nišava, Radonica; 7. Regina, Branislava; 8. rojstvo Marije Device, Nenada, Tolimir; 9. Georginij, Usemir; 10. Nikolaj T., Nepostoj, Rakita; 11. Prot. in Hijac, Slavan.

Sejmi prih. teden na Gorenjskem:

6. v Kranju.

V Kranju, dne 4. septembra 1909.

Državni zbor bo sklican najbrže na dan 5. oktobra, nekateri deželni zbori pa 22. ali 23. sept. **Stoletnice tirolske ustaje** so praznovali slovesno v Inomostu. Navzoč je bil tudi cesar, ki je položil venec na spomenik junaka Andreja Hoferja. Deželni glavar Kahrein je pozdravil cesarja nemško in lasko, cesar je tudi odgovoril v obeh deželnih jezikih. Cesar si je ogledal med drugim glavno deželno strelišče. Udeležilo se je slavnosti tudi okoli 2000 laskih strelcev, in sicer klerikalcev. Laski liberalci so demonstrirali proti njim, ko so odhajali v Inomost, češ, da z udeležbo delajo proti avtonomnemu programu Trentincev. Prišlo je celo do spopadov in aretacij.

Z vojaških vaj. Te dni je napravil večji oddelek vojsstva v okolici Krivošja velik pohod. Oddelek je odkorakal ob 4. zjutraj in se je vrnil ob 3. uri popoldne. Med tem časom niso ne vojaki ne časniki dobili nobenega okrepiteja. Mnogo vojakov in časnikov je obležalo; odpeljati so jih morali v bolnišnico. Vročina je bila neznosna in nikjer ne kapljice vode. Zbolelo je vsega skupaj 13 častnikov in 200 vojakov. Neki rezervist je vsled solnarice na potu umrl. Ko je žena o tem zvedela, jo je zadel mrtvoud in je bila takoj mrtva. Čuje se, da se je proti odgovornemu poveljniku onega oddelka uvedla preiskava.

Novičar.

Obletnica 20. septembra se bliža! Slovenci Grobovi tam na ljubljanskem polju nas resno opominjajo, da se bliža obletnica krvavih septemberskih dogodkov. Vrzimo vsaj ta čas proč od nas orožje bratomornega boja! Kakor se narodnim mučnikom spodobi, kakor naša narodna mučenika zaslužita, kakor smo narodnima mučnikoma ob njima odprtem grobu slovesno obljubili, to naj bi kot Slovenci tudi storili!

Seja občinskega odbora kranjskega se je vršila včeraj, dne 3. septembra v mestni dvorani. Po odobritvi zapisnika zadnje seje sprejme občinski odbor predlog županstva, da se Jerneju Kuslanu v svrhu regulacije stavbne črte pri projektirani njegovi novi hiši odstopi nekaj mestnega zemljišča in določi, da imajo vsi hišni posestniki v prihodnje naznaniti županstvu napeljavo vode iz vodovoda v svoje hiše, ker je potrebno, da ima županstvo pregled vseh instalacij. — Nadalje pripozna primerno odkodnino Jakobu Pogačniku na predlog finančnega odseka za mesto Kranj svoječasno priznane ribstvo v Nemiljščici in potrdi upeljavo vodovoda v gimnazijsko poslopje. Po stvarnem in obširnem poročilu načelnika nadzorovalnega vodovodnega odseka sklene vsem prošnjam izvešeni Recherjevi za podaljšanje vodovodnih cevi ugoditi in za to deželni odbor naprositi in določiti na odsekov predlog, kam se imajo v mestu Kranj postaviti vodnjaki. — Občinskem redarjem imenuje Franceta Žagarja, prošnjo županstva v Predosljah za vsprejem Marije Lokar v občinsko zvezo pa vrne županstvu v daljno poizvedovanje. Istotako sklene odprodati nekaj zemljišča ob občinski poti par. št. 999 k. o. kokriško predmestje Lovru Rebolju v Kranju ter pooblasti konečno stavbni odsek, da glede regulacijskega načrta mesta Kranj primerno ukrene in v prihodnji seji stavi konkretne predloge, na kar župan zaključni sejo.

Resnica na dan! Piše se nam: Odkar se je otvorila nova meznarija, vleče v Kranju čedalje ostrejša sapica. Koblar je sejal veter in zato je žel tudi nekaj viharja. Pomašujoč se s svojim »Domom« piha mož na vse strani, pri nas je pa že taka navada, da se mu vrača s podvojeno mero. Ali kdor izživlje, naj nosi tudi posledice! No, Koblarju je vendar enkrat nasprotni pis zašel precej pod kožo in zdelo se mu je potrebno, da se nekoliko opraviči. V »Slovencu« od 1. t. m. izjavlja pod zaglavjem »resnica na dan« s polnim imenom, da on ni pisal tistega bedastega poročila o otvortvi ljudskega doma in da ni hujskal Čirčanov zoper nameravani kanalizacije. Kakor je ta izjava dragoceno priznanje, da so resnična vsa druga očitanja, izrečena v »Gorenjcu« napram kranjskemu dekanu, tako se mora tudi na drugi strani — da

pride resnica na dan — priznati, da je »Gorenjec« delal Koblarju krivico, podtikujoč mu ono poročilo v »Slovencu«. Pisec teh vrstic predobro pozna svojega nekdanjega somišljenika in zato jamči zanj, da ni zagrešil tiste prismođarije. O Koblarju lahko trdite, da je nadut, zloben, brez vsakega takta, brezobziren ter skrajno krivičen napram političnemu nasprotniku in v svoji slepi strasti časih silno nepremišljen, toda neumen, neumen pa kranjski tebant ni! In le kak političen glupec je mogel v »Slovencu« opljuvati in obrcati na otvortveno slavnost povabljenе goste. S tem popravykom se seveda ne namerava dekanu delati komplimentov, marveč se je napisal le z namenom, da stopi — resnica na dan! Če pa Koblar v zaščito nezrelega pisarčka trdi, da se v »Slovencu« nikogar ni žalilo osebno — uboge žrtve so bile navedene po imenih — je to pač stvar dobrega okusa. — V »Slovencu« piše Koblar, da je te dni C. Pirc v neki hiši pripovedoval, da so Čirčani nahujskani zaradi kanalov v Kranju in da je takoj na to izšel članek v »Gorenjcu« in notica v »Slov. Narodu«. Slednje, v kateri se naravnost očita Koblarju, da je nahujskal Čirčane, da naj se upro kanalizaciji, je priobčil doslovno. Izrabljajoč privatni pogovor, namiguje dekan s kolom — seveda samo zato, da pride resnica na dan —, da je Pirc skoval »Narodovo« notico. Samo zato, da pride resnica na dan, naj g. tebant izvoli vzeti na znanje, da je C. Pirc tako nedolžen na »Narodovem« poročilu kakor, recimo, Koblar na pridobitvi kranjskega vodovoda. In da iznova stopi resnica na dan, naj se še enkrat ponatisnejo Koblarjeve besede iz »Slovenca« od 26. m. m.: »Nesnaga iz kanala pojde v Savo. Čirčani so se zoper to pritožili. Zahtevajo vodo iz vodovoda, sicer Kranj ne dobi kanalov. Ni dvoma, da se bode moralo Čirčanom ustreči.« Kakor je pokazala obravnava, so Čirčani prav dobro razumeli ta dobrohotni nasvet.

Upirajo se kanalizaciji tudi za slučaj, če dobe vodovod! Čemu je bilo treba ognju prilivati olja? Čeprav je naš dekan v zadnjem času postal velik obžovalatelj resnive hčerke božje, vendar noče zanj popolnoma na dan. Nekaj si jo je prihranil za rezervno. Le če ga bodo liberalci še dregali, pravi hoče stopiti s popolno resnico na dan in v izjavi s polnim imenom pojasniti svoje mnenje, da je naš vedovodni odsek s svojo počestnostjo glede kanalizacije zavozil. Morda se pri tej priliki sponani tudi svoje trditve v »Slovencu« od 26. m. m., da bo ta zakasnitev stala svojih 40 tisoč kron. Da blamaža ne bo prehuda, izve naj Koblar že danes, da s kanalizacijo ni imel ničesar opraviti vodovodni odsek, namreč, da so se pripravljala dela poverila stavbenemu odseku. Nada je opravičena, da bo g. tebant sriatral le-te vrstice za drežanje in zatorej: gospod dekan, z resnico na dan!

Prvi kamen za Anti-Roseggerjev fond v Kranju je položila minuli teden petorica kranjskih »siromakov« v gostilni »na razpotju«. Znesek se je zalozil na hranilnično knjižnico mestne hranilnice v Kranju. Naj bi temu prvemu kamnu sledili skoro tudi drugi kamni iz imovitejših rok.

Orkester »Sloga« v Kranju je sklenil na svojem sestanku dne 31. avgusta, da pristopi s svoto 200 K Ciril-Metodovemu obrambnemu skladu 200 × 1000. Polovica te svote se je že odposlala družbi. Živel! vzgledni in poztvovalni mladi rodoljubi in da bi našli že skoro obilo posnemovalcev.

Več dopisov in gradiva z Ljubljane je moralo to pot izostati vsled porotnih obravnav, katerih večina se nanaša — žal — na našo Gorenjsko. Kar se bo dalo, nadomestiti hočemo prihodnjic. Tudi glede poročil o zborovanju slovenskega katoliškega narodnega dijaštva smo se omejili, kar se je dalo. Počakati hočemo še, kako se bodo nekatere kočljive zadeve kot zaključne posledice iz tega zborovanja razmotale. Počakati pa hočemo tudi, ali klerikalci res hočejo do skrajnosti izigrati vlogo, katera nas sili, da tudi mi nastopimo: brez vsakega pardona!

Telovadno društvo »Sokol« v Kranju nanznanja, da se vrši zaključek kegljanja za dobitke v nedeljo, dne 12. t. m. ob pol 9. uri zvečer. Pred in po zaključku vrši se najbrž koncert na vrtu gospe Marije Mayrjeve; v slučaju neugodnega vremena pa v notranjih prostorih.

Kranjska podružnica »Slovenskega planinskega« društva priredi na Mali Šmaren, dne 8. sept. svoj četrti planinski izlet na Stol, združen z otvortvijo Prešernove koč. Izletnikom priporočamo odhod v torek, dne 7. sept. z več. vlakom, ki odhaja iz Kranja ob 7 uri 11 min. zveč. in prihaja v Zirovnico ob 8 uri 6 min. zvečera. Prenočišče v gostilnah pri Jagliču in pri Čopu; skupen odhod na Stol zjutraj, dne 8. septembra. Oni, ki bi ne imeli časa oditi z doma že 7. septembra, porabijo lahko dne 8. septembra jutranji vlak, ki odhaja iz Kranja ob 6.31 zjutraj in prihaja v Zirovnico ob 7.25. Prešernova koč je dograjena, toda letos nepreskrbljena. Slavnostna otvortev se vrši prihodnje leto. Priporočamo torej vsem izletnicam in izletnikom, da se preskrbe s potrebnimi provijantom. Dobro došli vsi prijatelji našega Stola in slovenskih planin sploh!

Vrtno veselico priredi prostovoljno gasilno društvo v Stražišču, v nedeljo dne 5. septembra t. l. na vrtu gospoda Valentina Benedika v Stra-

žišču. Iz prijaznosti sodeluje orkester »Sloga« iz Kranja. Začetek točno ob 3. uri popoldne. Vstopnina za osebo 20 vinarjev. Za točno in izborno postrežbo kakor tudi za zabavo bo v polni meri skrbnjeno. Ker je čisti dohodek namenjen za nabavo novega gasilnega orodja, se preplačila hvaležno sprejemajo. Z ozirom na človekoljubni namen društva vabi uljudno k obilni udeležbi odbor.

V Kržišč pri Tržišču imamo župana, ki se zna komaj podkresati. Niti za najnavadnejše stvari ni sposoben, in vsak, kdor mu pride pod roko, je dober, da mu napravi kako uslugo. Tako je te dni dal podpisati v svoji gostilni nekemu gostu vojaško knjižico, češ, da si jo on ne upa. Gost je seveda podpisal na vojaški knjižici župana in udaril vrhutega vanjo še občinski pečat, katerega mu je pomolil očka župan. Prihodnjo spomlad bo nova občinska volitev, g. župan, in dobro bi bilo, če greste takrat v penzijo.

»Rokovnjači«. Gorenjsko akademično ferijalno društvo »Vesna« uprizeri v nedeljo, dne 5. septembra v Podbrezjah na Štrithovem podu »Rokovnjače«, narodno igro s petjem v petih dejanjih. Po Jurčič-Kersnikovem romanu spisal Fr. Govekar. Uglasbil Viktor Parma. Vstopnina: I. sedeži K 1.60; II. sedeži K 1.—; stojišča 40 vin. Začetek točno ob 1/4. popoldne. Ker je čisti dohodek namenjen družbi sv. Cirila in Metoda in ljudskim knjižnicam »Vesne«, se preplačila hvaležno vsprejemajo.

Vabilo na veselico, ki se vrši dne 8. septembra 1909 na Mali Šmaren v gostilniških prostorih Jakoba Pogačnika na Logu pri Nemiljah. Spored: Godba. Ples. Prosta zabava. Začetek ob poltreh pop. Vstopnina prosta. Čisti dobiček je namenjen za občinsko pot od Nemilj do vrh Macovce. K obilni udeležbi vabi odbor kmet. podružnice v Selcih.

Gasilno društvo v B. gunjah priredi v nedeljo, dne 5. septembra ob 3. uri popoldne v gostilni g. Valentina Šturma v Poljčah tombolo.

Umrla je v Kranju gospica Ida Šega, hčerka c. kr. okrajnega predstojnika vdove. Naše sožalje težko prizadeti čislani rodbini. Gospici Idi pa naj bo zemljica lahka!

Otvortev Triglavskega doma na Kredarici se vrši dne 8. septembra. Slovensko planinsko društvo je staro Triglavsko koč popolnoma preuredilo in znatno povečalo in tako postavilo tik pod vrhom Triglava nad triglavskim ledenikom ponosen planinski dom. Nova stavba ima svojo zidano klet, vodnjak iz betona, ločeno kuhinjo, dve obednici, skupno ležišče za gospe, skupno ležišče za dame ter 9 ločenih sobic, ki imajo po eno in dve postelji. Vsi prostori so praktično in okusno prirejeni, in krog rodoljubnih planink in planincev je oskrbel za spalne sobice prav lično pohištvo. Triglavski dom bode planinsko zavetišče v naših Alpah. — Pred otvortvijo bode ob 11. uri dopoldne v triglavski kapelici maša, ki jo bo daroval društveni odbornik gospod Janko Mlakar. Potem se vrši blagoslovljenje novega doma, in se novi dom slovesno izroči prometu. — Udeležimo se te otvortve, ki bo združena tudi s pristno planinsko veselico, v kar največjem številu, da pokažemo, da vpoštevamo naš narod rodoljubno delo, ki otvarja in brani najlepši naš kras, naš planinski svet.

Klerikalni abstinentje in mesene klobase. Iz slavnega komerza slovenskega katoliškega narodnega dijaštva smo izvedeli več zanimivih podrobnosti, med katere spada tudi povest, kako so klerikalni abstinentje v neki liberalni gostilni si privoščili mesene klobase na — sifon. Izživeli so seveda namenoma. Po komerzu v pozni uri že, ali pa kakor hočete, jutro zarano, pa je gospod Štefe v kavarni »Union« preskrbel imenitno zabavo, prizore za bogove, ali zadnji prizor se bi moral vršiti v justični palači. Ampak šalo na stran! Kakor ne odobravamo, če so res nekateri nepremišljeni naše stranke delali zgago med sporedom komerza — to pa se bo šele izkazalo, tako moramo tudi najodločneje protestirati, da se hoče prakticirati klerikalni terorizem tudi napram posamezniku v javnih lokalih, ki nimajo s komerzom prav ničesar opraviti. Ali če pa imajo, potem naj gospodje kar jasno in odločno izpovedo, da je tudi kavarna »Union« določena izključno le za klerikalce. Mi svetujemo zadnjič kar najresneje in brez vsega osebnega sovraštva: gospođa, prenehajte z osebnim bojem, osebnim terorizmom, osebnim napadom. Le tako zna postati vsaj oni mir, ki ga v teh resnih časih potrebuje ena kot druga slovenska stranka proti skupnemu sovražniku.

Izpred porotnega sodišča.

— Morilka svojega moža — oproščena. Prvi dan porotnega zasedanja je prišla na vrsto Neža Kopač, žena, oziroma vdova cerkovnika pri sv. Miklavžu na Golopečju. Tožena je bila poizkušena in storjenega umora. Poizkušena, ker je že pred petimi letimi leti poizkusila zažgati svojega moža, potem ko ga s petrolejem polila po obleki. Takrat se možu ni zgodilo ničesar. 18. junija t. l. pa, ko je mož prejšnji večer prav grdo naklestil ženo, se je žena drugič maščevala nad njim. Kakor prvič, bil je tudi to pot pijan, obležal na poti in ko je žena to videla, je šla domov po petrolej, s katerim je polila možovo obleko. Ko se je prepričala, da je nihče ne opazuje, je zažgala obleko spečega moža.

Mož je gorel s plamenom, a ona je zbežala. Zasedli so sosedje gorečega moža, ga prepeljali v bolnico, kjer je v sled groznih opeklin kmalu umrl. Žena ni tajila dejanja, najmanj sedaj pri obravnavi. Obravnava je bila izredno zanimiva, zato je v pouk in svarilo na drugem mestu, in sicer v podlistku priobčimo, na kar opozarjamo cenj. bralce. Tu le še omenjamo, da je bila žena v sled krivdoreka porotnikov dejanja umora sicer spoznana krivim, toda pri glasovanju glede zavednosti dejanja s 6 proti 6 glasovom od vsake kazni oproščena.

— Uboj v Dravljah. Dne 8. maja so fantje iz Dravelj in Podutika pili v gostilni Brce v Dravljah. Ker mladi Janez Južina so ni bil »krščen«, bi bil ta fantovski »krt« moral plačati s pijačo. Prišlo je do prepira, pa so jih vrgli ven iz gostilne. Utičanje so se napotili domov, a Dravljani za njimi. Med potjo so se eni kot drugi oborožili s »količi« seveda in s »kanjici«. Ker so prvi »aufali« so domačini za njimi »aufali«. Med prvimi je bil ubiti Zdešar iz Podutika, med drugimi uboja toženi Grum, mesarski pomočnik iz Dravelj. Pri samotni hiši Južina so se prvi poskrili. Zdešar je stal blizu vogla. Grum prihiti za njim, dočim mu Zdešar namahne s kolom v silobranu, lopne ga Grum z vso silo z lopato po buči. Zdešar je padel, obležal in potem kmalu umrl. Porotniki so vprašanje glede uboja soglasno potrdili, na kar je sodišče Gruma obsodilo na dveinpol leta težke ječe in stroške. Tudi k ti obravnavi se vrnemo še nazaj.

— »Ušel mi je ta hudič«. Janez Civha iz Gabrja, sedlarski pomočnik v Kozarjih, je na večer pred Vel. Šmarnom popival v Stranski vasi in še potem doma v gostilni svojega očeta. Nalezal se ga je bil in ker ga je tudi zob bolel, hotel se je malo znebiti nad fanti. Najprej se je bil spravil na družbo fantov, ležečih na travi. Eden mu je ušel, a Bevca je bil malo premikastil z zaprtim nožem. Pa to mu še ni bilo zadosti. »Elen bo nocoj še šel, je vpil, ko so nato prišli še drugi fantje po cesti. Zapodil se je bil v Janeza Babnika. Ta Babnik se splošno opisuje kol »fist fant«, je bil že v Ameriki in ravno sedaj bi bil moral prevzeti gospodarstvo doma v Gabrju. A Civha ga je v svoji arboritosti poslal na gospodarstvo na drugi svet. »Al' boš bežal!« zavpije nad njim. Babnik, že 29 let star, seveda ni bežal pred 19 letnim Civhom. Začela sta se »ravsati« pa se pomikala dol proti Gradaščici. Ko je videl Civha, da sta sama, se je z vso silo zapodil vanj, ga sprva začel obdelavati s pestjo, a potem z nožem. Zadal mu je več ran. Najnevarnejša je bila ona na vratu, kjer mu je prerезal žilo odvodnico. Babnik ves krvav, je začel teči proti Gradaščici, Civha pa je preletel kri že malo ohladila. Ko so drugi prišli za njima, je Civha držal slamenik svoje žrtve v roki. Dejal je: »Ušel mi je ta hudič«. Takoj na to so fantje slisali nek čuden glas prihajati dol od Gradaščice. Mislili so, da se Babnik nalašč »spakuje« svojemu napadalcu ter ga se izziva. A revež Babnik se ni »spakoval«. Izpiral si je rane v vodi, zlezal na trato in tam obležal. Klical je na pomoč, kar so tovariši imeli za »spakovanje«. Babnik je tam počasi izkrevavel in umrl. Na Vel. Šmarnen ga ni bilo nikjer najti. Civha, ko je prišel od mase na Dobrovi, vpraša nekega tovariša, če je kaj videl Babnika. Ta mu pravi, da se mu dozdeva, da se je Babnik peljal na kolesu. Tedaj je bil Civha še hud nad svojim znancom ter mu rekel: »Dol bi ga šel prekucnit, vraga«. No, tovariš je slabo videl, kajti Babnik je bil takrat že davno na onem svetu. Njegova mati je prva zvedela, da leži nekje doli ob Gradaščici. Iskala ga je in našla — mrtvega. Obtoženec skesano prizna dejanje. Fant sicer ni napačen, le silno nagle jeze je. Tepel se je že kot 14letni dečko; dve leti pozneje pa je vkradel nekemu fantu »pero«, kar je seveda hudo žaljenje za okradenega fanta. Zastopnik državnega pravdnistva, dr. Neuperger — čudoma čudo — je to pot pravzaprav nadomestoval zagovornika Vencajza, tako lepo je govoril v prilog obtoženca pri odmerjenju kazni. Za Vencajza — to bomo še v slučaju Trilerja bolje videli — je bil ta dan nesrečen dan. Porotniki so oba vprašanja, t. j. glede uboja in lahke telesne poškodbe (pri Beycu) odgovoril soglasno z du. Sodišče je Civha obsodilo le na tri leta težke ječe, primerno poostrene.

Zahvala.

Telovadno društvo »Sokol« v Trzinu izreka tem potom najtoplejšo zahvalo vsem, ki so na katerikoli način pripomogli k tako sijajnemu uspehu ljudske veselice, vršene se o priliki II. zleta gorenjskih sokolskih društev v Trzinu, zlasti pa cenjenim gajem in gospodinjam iz Kranja in Trzinu, ki so darovale peciva i. t. d. in prodajale v paviljonih z vso mogočo vnamo in požrtvovalnostjo. Obenem se zahvaljuje vsem onim cenjenim rodbinam, ki so brezplačno prenočile na predvečer došle Sokole.

TRZIN, dne 3. septembra 1909.

Za telovadno društvo »Sokol« v Trzinu:

Ivan Mally
t. tajnik.

Matija Marinček
t. starosta.

Oddasta se takoj

2 sobi

z opravo in hrano ali pa tudi brez hrane.

Kje? pove upravništvo »Gorenjca«.

219 2—1

Naznanilo in zahvala.

Potrjim sreem javljano vsem sorodnikom, prijateljem in znancom žalostno vest, da je naš iskreno ljubljeni brat in stric

Lovro Kokalj

po dolgi in mučni bolezni preminul dne 28. avgusta 1909.

Sočasno izrekamo vsem onim, ki so predraga pokojnika spremili dne 29. avgusta k večnemu počitku.

V Kranju, dne 30. avgusta 1909.

215

Žalujoči ostali.

Preklic.

Podpisana Marija Wasch, konjederka na Suhi, preklicujem in obžalujem, ker sem **Jožefa Kranjca**, sodarja v pivovarni v Škofji Loki, pomotoma obdolžila, da je prodal sod svojega gospodarja mojemu možu.

Škofja Loka 28. avg. 1909.

Marija Wasch.

217

RAZGLAS.

Na c. kr. cesarja Franca Jožefa gimnaziji v Kranju se bodo vršili sprejemni izpiti za prvi razred

dne 16. septembra

od pol 9. ure naprej.

218

Učenci, ki žele biti sprejeti v I. razred, naj se javijo v spremstvu svojih staršev ali njih odgovornih zastopnikov dne **15. septembra od 8. do 12. ure pri gimnazijskem ravnateljstvu**. S seboj naj prinesejo krstni list in obiskovalno izpričevalo.

Vnanji učenci se lahko oglašijo tudi pismeno, ako pošljejo gori imenovani listini pravočasno po pošti. V II.—VIII. razred se bodo učenci sprejemali dne **16. septembra od 8. do 12. ure dopoldne**.

Šolsko leto 1909/1910 se začne dne 18. septembra s službo božjo na čast sv. Duhu.

Ravnateljstvo c. kr. cesarja Franca Jožefa gimnazije v Kranju, dne 2. septembra 1909.

Keil-ov lak

206
6—3

najboljši lak za tla iz mehkega lesa.

Keil-ova bela prevlaka (glazura) za umivalne mize 90 vin.

Keil-ova pasta za čevlje po 30 vin.

Keil-ov lak za zlatenje okvirjev 40 vin.

Keil-ovo leštilo za podo 90 vin.

Keil-ov lak za klobuke v različnih barvah.

ima vedno v zalogi trdka

Franz Dolenz v Kranju.

Črnomelj: Anton Zure.
Idrija: Val. Lapajne.
Kamnik: Ed. Hajek.
Kočevje: Franc Loy.

Ljubljana: Leskovic & Meden.
Novo mesto: I. Picek.

Postojna: Anton Ditrich.
Radovljica: O. Homann.
Škofja Loka: M. Žigon.
Zagorje: Rih. E. Mihelič.

Novica.

Singerjev „66“
najnovejši in najpopolnejši stroj
:: 20. stoletja ::

SINGER Co.,

delniška družba
šivalnih strojev

v Kranju

nasproti c. kr. pošte št. 53.

207 10—2

Novica.

== Izvirni ==
Singerjevi šivalni stroji se kupujejo samo v naših prodajalnah. ==

Opozarja se, da se dobe pravi Singerjevi stroji na Gorenjskem le v tej zalogi šivalnih strojev.

Ivan Levičnik, urar v Kranju

nasproti trgovine Peter Majdič „Merkur“.

Uljudno naznanjam, da sem otvoril

trgovino z različnimi urami

Ker sem mnogo let služil pri velikih tvrdkah v raznih mestih, sem si pridobil v svoji stroki veliko prakso. V sled tega morem slavno občinstvo v mestu in na deželi zagotavljati, da se bodem vsikdar potrudil, da bom vsa v mojo stroko spadajoča dela, kakor tudi popravljanje raznih ur, zlatnine in srebrnine izgotovil najtočneje in najcenejše v popolno zadovoljstvo mojih cenj. odjemalcev.

Priporočam se torej za obilen poset

z velespoštovanjem

Ivan Levičnik.

208 3—2

Potrtem srcem naznanjamo podpisani vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je naša preljuba hči, oziroma sestra, svakinja in teta, gospodična

IDA ŠEGA

danes zjutraj ob 1/8. uri previdena s tolažili sv. vere, nenadoma v Gospodu zaspala.

Zemeljski ostanki predrage rajne se blagoslove v sredo 1. septembra ob 6. uri popoldne pred hišo žalosti in preneso k večnemu počitku na tukajšnje pokopališče.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v raznih cerkvah v Kranju in Ljubljani.

V KRANJU, dne 31. avgusta 1909.

Karl Šega
c. kr. gimn. profesor

Viktor Šega
kurat v prisilni delavnici

Rihard Šega
gardni stotnik 1. reda v vojnem ministrstvu
v Meksiki
bratje.

Maksimilijana Šega
c. kr. okrajnega predstojnika vdova
mati.

Matilda Šega

Zofija Pasini

Ema Šega
c. kr. poštna oficiantinja
sestre.

Pavla Šega
svakinja.

Fausto Pasini
trgovec.
svak.

Adriano Pasini
nečak.

Zahvala.

Za mnoge izraze sočutja povodom smrti svoje nepozabne hčerke, oziroma sestre, svakinje in tete, gospodične

IDE ŠEGA

kakor za krasne vence in za častno spremstvo k zadnjemu počitku se najto-plejše zahvaljujejo vsem, posebej pa še veleč. duhovščini in slavn. trgovskemu društvu „Merkur“

žalujoči ostali.

:: Našim rodbinam priporočamo ::
Kolinsko cikorijo!

Steckenpferd
lilijino mlečno milo

Najmilejše milo za kožo
:: kakor tudi za pege. ::
Dobiva se povsod.

Zlate svetlinje: Berlin, Pariz, Rim itd.

Naboljše kosmetično
zobočistilno
sr edstvo

Seydlin
Jzdelovatelj
O. Seydl
Ljubljana, Spital.-Stritar. ul. 7

Na debelo in drobno!

Anton Adamič
KRANJ :: Glavni trg

največja zaloga galanterijskega, norimberškega, modnega in drobnega blaga ter igrač
priporoč!

svojo bogato zalogo vsakovrstnih damskih pasov, modercev, rokavic, nogavic, letnih čevljev, kopalnih čepic i. t. d., pasov za gospode, srajc, ovratnikov, zapestnic kravati i. t. d.

Velika zaloga slamnikov, klobukov in čepic za gospode in dečke.

Nahrbtnikov, palic, nogavic, svetilk i. t. d. za turiste!

Tovarniška zaloga otročjih vozičkov, potovalnih kovčkov (za Ameriko i. t. d.), košaric, najboljših tržnih tašk i. t. d.

Velika izbira vsakovrstnega blaga za kramarje v božja pota!

Vse priprave za ribolovstvo!

Postrežba točna in solidna!

Na debelo in drobno!

Električna gonilna sila.

Tovarna oljnatih barv, lak in firneža

Brata Eberl

črkoslikarja, lakirarja, stavbena in pohištvena pleskarja

Ljubljana Miklošičeve ulice 6, nasproti hot. 'Union'

Ustanovljeno 1842. Telefon 154.

Loterijska srečka dne 29. avgusta t. l.
Trst 83 50 12 90 79

V Newyork
Canado
Juž. Ameriko

Odhod iz Ljubljane vsak torek.

Pozor!! 12 52-1

Samo 6 dni

vozijo francoski brzoparniki **La Provence, La Savoie, La Lorraine in La Touraine** iz Havre v Newyork. — **Najkrajša črta.**

Veljavne vozne listke in brezplačna pojasnila daje konc. potovalna pisarna

Ed. Šmarda, Ljubljana

Dunajska c. 18, nasproti znane gostilne 'pri Figovcu'.

Josip Pogačnik

krojaški mojster v Radovljici

priporoča cenjenemu občinstvu

svojo delavnico v izdelovanje vseh vrst oblek za gospode, uradniških uniform, salonskih, turistovskih in lovskih oblek ter ogrinjal.

Vedno bogata zaloga angleškega, francoskega in brnskega sukna. — Naročila se izvršujejo po najnovejšem kroju točno in ceno ter se sprejemajo popravila.

Specijalist v izdelovanju frakov in salonskih sukenj.

Zajamčena je vestna izvršitev naročenega dela natančno po meri in izbranem kroju ter po želji naročnika. — Kdor si želi nabaviti elegantne, fine, obenem trpežne in vsem zahtevam ustrezajoče obleke, naroči si jih naj pri tej trdnici in postal bo stalen naročnik.

86 52-26

52-2

Največja trgovina na Gorenjskem.

Rudolf Rus

urar v Kranju

poleg lekarne.

Ustanovljeno leta 1885.

Velika zaloga vsakovr nih ur, zlatnine in srebrnine ter optičnih predmetov. Popravila točno in ceno. Najnižje cene. Priznano izberno blago.

Martinova oesta 20

Postajališče električne cestne

R. Lang

Martinova oesta 20

železnice pri šentpeterski cerkvi. 126-6

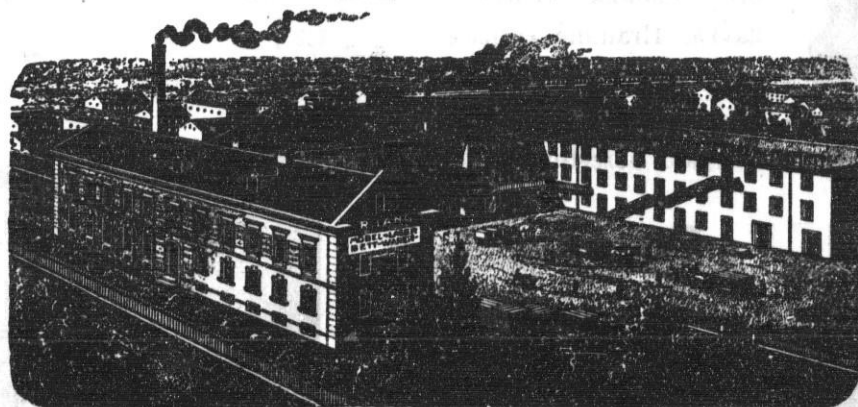
LJUBLJANA :: Zalagatelj društva c. kr. avstr. drž. uradnikov.

Bogata zaloga pohištva vsake vrste v vseh cenah. Ogledala, slike v vseh velikostih.

Popolna oprava za vile. Specijaliteta: Gostilniški stoli.

Pohištvo iz železa, otroške postelje in vozički po vsaki ceni.

Modrool iz žilnatoga omrežja, afričanske trave ali žime, prve vrste vedno v zalogi.

Za spaino sobo od 180 gld. naprej. Divan z okraski.

Oprave za jedilno sobo, salone, pred-sobo, cele garniture.

Za sobo: postelja, nočna omarica, o-mivalna miza, ob-šalnik, miza, sten-sko ogledalo.

Specijaliteta v no-vestnih balah. Ve-liki prostori, pri-tlično in v i. nad-stropju. Čudovito poseni za hotele, vile in za letovišča 52 gld.

POZOR! SLOVENSKO PODJETJE! POZOR!

Slavnemu občinstvu se uljudno priporoča
dne 11. februarja 1909 na novo otvorjena
velika manufakturna trgovina

Franc Souvan, sin - Ljubljana
v stari Souvanovi hiši na Mestnem trgu št. 22.

80 48—27

Zobozdravniški atelje JOS. WEIBL
obotehniški ::
dr. Edvard Globočnik
v Kranju 1 52—52
je od 16. septembra 1908 slav. občinstvu
na razpolago
**vsaki dan in
tudi v nedeljo.**

J. Spreitzerjev naslednik
LJUBLJANA,
Slomškove ulice št. 4.
Stavbeno-umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo.
Žično omrežje na stroj, ograje na mirodvoru,
obmejno omrežje, vešna vrata, balkoni, verande,
stolpne krize, štedilnike i. t. d.
Specijaliteta: 76 52-26
valjični zastori (Rollbalken).

Slovinci, ne zabijte družbe
SV. CIRILA IN METODA!

Zaloga vsakovrstnega
• **lesenega, železnega** •
in poblazinjenega pohištva
Puc & Comp.
v Ljubljani, v Kolizeju, na Marije Terezije cesti št. 11

Najboljši češki nakupni vir.
Cene posteljne perje.
1 kg sivega puljenega 2 K, bolj-
šega 2 K 40 h; polbelega 2 K 80 h;
belega 4 K; belega, puhanega 5 K
1 h; 1 kg velefinnega, snožnobe-
lega puljenega 6 K 40 h, 8 K;
1 kg puha, sivega 6 K, 7 K; be-
lega, finega 10 K; najfinejši prani
puh 12 K Kdor vzame 5 kg dobi franko

Izgotovljene postelje
iz gostonitega, rdečega, modrega, belega ali rmenega nan-
kinga, pernice, 180 cm dol, a, 116 cm široka, z dvama zgla-
vnima koma, vsak 80 cm dolg, 58 cm širok, napolnjen z novim,
sivim, jako stanovitnim puhaštim posteljnim perjem 16 K;
napolnjen 20 K; puh 24 K; same pernice po 10 K, 12 K,
14 K, 16 K; zglavnice 3 K, 8 K 50 h, 4 K. Razpošiljanje po
povzetju od 12 K naprej franko. Dovoljeno je vzeti nazaj ali
zamenjati franko. Za neugajajoče se povrne denar.

S. Benisch, Deschenitz št. 758, Češki les
(Bohmerwald). — Ceniki zastojn in franko. 15—1

Zobotehnični atelje
Oton Seydl
v Roosovi hiši nad prodajalno
v Kranju.

ZOBOWJA, tudi ne da bi se odstranila korenina, z ali
brez nobne plošče, iz KAVČUKA, kakor tudi ZLATA, dalje
VRABALNICE in OBTURATORJI se izvršujejo po NAJ-
NOVEJŠIH METODAH. 78 52—35

Sprejemne ure vsako nedeljo in ponedeljek
od 8. ure dopoldne do 5. ure popoldne.

Zlato na obroke!

Vsakdo, kdor pošlje K 14.—, dobi takoj krasno, pristno
«Plaque» zlato uro, dvojno krito, s petletno garancijo in
14 karatno zlato verižico moderne fasone, 56 gramov
težko, uradno puncirano za K 150.— na obroke po mojih
ugodnih pogojih. Samo K 5.— mesečno za gospode in
dame. Prvi znesek se tudi lahko povzame.

Ogrska industrija ur

Ujbánya (Ogrsko) št. 142. 205 10-3

POSOJILNICA V RADOVLJICI

registrovana zadruga z omejenim poroštvom

s podružnico na Jesenicah

sprejema hranilne vloge od vsakega in jih obrestuje po

4 1/2 %

Rezervna zaklada
iznaša:

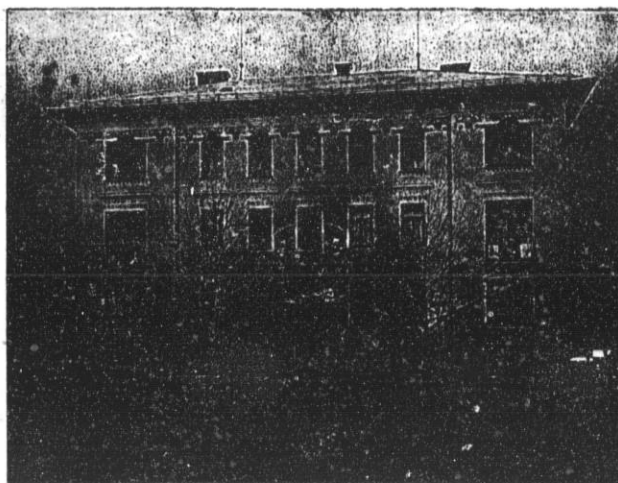
K 92.000

brez odbitka rentnega
davka. Hranilne knjižice
se sprejemajo kot gotov
denar, ne da bi se pre-
trgalo obrestovanje.

Posojila

se dajejo na vknjižbe brez
amortizacije po 5 1/4 % ali
z 1 % amortizacijo, na me-
nice pa po 6 % :: Eskomp-
tirajo se tudi trgovske
menice.

192—6

Denarni promet
v letu 1908:

K 5,000.000

Posojilnica sprejme tudi
vsak drug načrt amorti-
zacijskega dolga.

Uradije se v centrali in
v podružnici

vsak dan
od 8.—12. ure dopoldne
in od

2.—6. ure pop. izvzemši
nedelje in praznike.

Poštno-branilnični račun
centrale št. 45.867.

Podružnice na Jesenicah
št. 75.299.